

[Time: 2.30 Hours]

[Marks:80]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Each question carries **20 marks**.

Q.1 Briefly discuss the Samyukta Maharashtra Movement in Maharashtra.

OR

Q.1 Briefly review the Nationalist Movement in Maharashtra.

Q.2 Discuss the developmental issues of Vidarbha.

OR

Q.2 Discuss features & developmental issues of Konkan Region.

Q.3 Discuss the composition, powers & functions of Vidhan Sabha.

OR

Q.3 Explain the role of Chief Minister in Maharashtra politics.

Q.4 Explain the dominant caste politics in Maharashtra.

OR

Q.4 Elaborate the stages of development of Dalit politics in Maharashtra.

*****

1. Y. B. A. अधुनिक महाराष्ट्रातील
मराठी रुपांतर राजकीय प्रक्रिया
सेमि स्टर - V [वेळ: २.३० तास] [गुण: ८०]

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य.
२. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

- प्र.१ महाराष्ट्रातील संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीची थोडक्यात चर्चा करा.
किंवा
- प्र.१ महाराष्ट्रातील राष्ट्रीय चळवळीचा थोडक्यात आढावा घ्या.
- प्र.२ विदर्भातील विकासाच्या मुद्द्यांची चर्चा करा.
किंवा
- प्र.२ कोकण विभागाची वैशिष्ट्ये व विकासाचे मुद्दे यांची चर्चा करा.
- प्र.३ विधानसभेची रचना, अधिकार आणि कार्ये यांची चर्चा करा.
किंवा
- प्र.३ महाराष्ट्राच्या राजकारणातील मुख्यमंत्र्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.४ महाराष्ट्रातील प्रभुत्वशाली जातीच्या राजकारणाची चर्चा करा.
किंवा
- प्र.४ महाराष्ट्रातील दलित राजकारणाच्या विकासाच्या टप्प्यांची सविस्तर चर्चा करा.

*****